

BESLUT

2020-06-05 Dnr: 20/01089

SAKEN

Rapport, SVT1, 2020-03-25, kl. 19.30 och Aktuellt, SVT2, 2020-03-25, inslag om intensivvård; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslagen frias. De strider inte mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

INSLAGEN

I inslagen besökte en reporter två intensivvårdsavdelningar i Italien där patienter som smittats av en virussjukdom vårdades.

Rapport kl. 19.30

I påannonseringen till inslaget varnade nyhetspresentatören för starka bilder. I inslaget visades sängliggande patienter, vars ansikten i somliga fall var pixlade, på en intensivvårdsavdelning. Vid ett tillfälle sa reportern följande om en patient som syntes i bild och vars ansikte var pixlat.

En skärmvägg rullas fram bakom mig till mannen längst in i hörnet som bara har några få minuter kvar i livet, berättar läkarna. Och vårt besök har knappt börjat innan han har tagit sina sista andetag. Men snart kommer en ny patient att ta över hans säng här.

Sedan intervjuades bland annat en klinikchef och en läkare om situationen på sjukhuset. Vid ett tillfälle sades följande (enligt översättning).

(Klinikchef) – Stanna hemma, för då kan man stoppa smittspridningen. Därför måste man hålla sig hemma. Tänk på det i Sverige: Sätt alla i karantän vid första fallet. (Reporter) – I Sverige stannar folk inte hemma. (Klinikchef) – Då kommer det antagligen att gå på samma sätt som här.

Aktuellt

Efter att inslaget påannonserats av en nyhetspresentatör visades sängliggande patienter på en intensivvårdsavdelning i bild. Samtidigt sades bland annat följande (enligt översättning) av en reporter och en anställd på sjukhuset.

(Reporter) – Intensiven på storsjukhuset i [stad] utanför [stad] gör ett undantag och släpper in oss för ett besök på en helt nyöppnad avdelning. [---] 50 vårdplatser med respiratorer räcker inte längre när de svårt lungsjuka bara fortsätter öka. (Vårdpersonal) – Som du kan se är de flesta patienterna mellan 60 och 70 år. En del av dem är överviktiga. Vid den här typen av epidemier blir överviktiga personer oftare smittade. (Reporter) – Finns det annat som påverkar? (Vårdpersonal) – Hjärt- och kärlsjukdom och diabetes.

Efter det syntes en sjuksköterska och en patient i bild. En speakerröst sa bland annat följande.

Man skulle ju kunna tänka sig att det är kaos, med tanke på att 40 % av de som kommer in här faktiskt dör. Men här [...] ser vi en man som håller på att [...] återhämta sig, som har vaknat upp precis ifrån bedövningen. Han har varit nedsövd i ett par dagar.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför sammanfattningsvis följande.

Det var oetiskt och farligt av Sveriges Television AB:s (SVT) reporter att rapportera från intensivvårdsavdelningar. De patienter som syntes i bild var inte tillräckligt anonymiserade och att visa dem i bild innebar ett intrång i deras privatliv. Bilderna på patienterna och informationen om att dessa var svårt sjuka borde inte ha sänts vid en tid på dygnet då barn kunde se inslagen, som var stötande och oroande för tittarna. Att nyhetspresentatören i *Rapport* varnade för starka bilder förändrade inte detta.

En anmälare anför sammanfattningsvis att inslaget i *Aktuellt* var partiskt och att reportern gav en felaktig och ofullständig bild av situationen i Sverige. Enligt anmälaren utgjorde inslaget en partslaga i debatten om Sveriges arbete med att minska spridningen av den virussjukdom som diskuterades.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av inslag som är skrämmande för barn och som sänds på tider då barn kan antas ta del av dem.

Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag före kl. 21.00 än för senare sändningar. Denna tidsgräns gäller dock inte för nyhetsprogram. För att inte lägga alltför stora hinder i vägen för nyhetsförmedlingen gäller huvudregeln

att man vid nyhetssändningar före kl. 19.00 ska visa återhållsamhet i framställningssättet.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har förståelse för att innehållet i de anmälda inslagen kunde uppfattas som stötande. Nämnden, som konstaterar att inslagen sändes i nyhetssammanhang klockan 19.30 och 21.00, anser inte att dess utformning strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft. Vad anmälarna i övrigt anfört medför inte heller att sändningarna strider mot de bestämmelser som gäller för SVT:s programverksamhet.

Nämnden får pröva en fråga om intrång i privatlivet endast om den person som berörs skriftligen medger det. Något sådant medgivande finns inte i detta fall.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Malin Bonthron efter föredragning av Elin Ackerberg.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Elin Ackerberg

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.